

בתי-המשפט

א 001559/05

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

בפני: כב' השופט נ. ישעיה

בעניין: 1. חמדה גלעד

2. אילנה גולן

ע"י עו"ד ע. לשם

התובעות

נ ג ד

נטוויז'ן בע"מ

ע"י עו"ד ר. ברק

הנתבעת

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17

1. התובעות תפעלו וניהלו אתר באינטרנט העוסק בבישול תחת השם www.matkonim.net, במסגרתו יוצרים הגולשים שיח חברתי בתחום הבישול ומחליפים ביניהם מתכוני בישול.

הנתבעת מספקת שרותי אינטרנט ומפעילה פורומים שונים במסגרת אתר "נענע", אשר בבעלותה.

האתר שהפעילו התובעות תחת השם "מתכונים" עוצב ו"הוכתר" על ידן (ע"י התובעת 2) באייקונים יחודיים להן. בשלב מסוים הבחינו התובעות כי האייקונים, או ליתר דיוק, שלושה מהם, הועתקו, באמצעות קישור בין האייקונים לאתרים הרלוונטיים האחרים, בפורטל "נענע". פניית התובעות בענין זה לנתבעת, נענתה מיד והאייקונים המועתקים הוסרו מיידית מהפורומים השונים אליהם הם הועתקו.

בתי-המשפט

א 001559/05

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

בפני: כב' השופט נ. ישעיה

2. על אף ההיענות המהירה של הנתבעת והסרת האייקונים "המפריים", תובעות
התובעות מהנתבעת סכום של - 65,000 ₪ בעילה של הפרת זכויות יוצרים
מצידה בשלושת האייקונים המועתקים.
למענת התובעות האייקונים שהועתקו הן יצירה אומנותית מקורית של
הנתבעת 2. על עובדה זו, כמו גם על העובדה שהם הועתקו לפורום אחר של
הנתבעת, ללא הסכמת התובעות, אין הנתבעת חולקת.
משכך, כך למענת התובעות, זכאיות הן לפיצוי סטטוטורי, כפי שנקבע בחוק
זכויות יוצרים. כיוון שמדובר בהעתקת 3 אייקונים, היינו ב-3 "הפרות"
זכאיות הן לפיצוי של - 60,000 ₪ (-20,000 ₪ לכל הפרה) וכן לסך של
- 5,000 ₪ כנזק כללי בגין עוגמת הנפש שנגרמה להן.
3. הנתבעת אינה חולקת, למעשה, על טענת התובעות בדבר העתקת האייקונים,
אלא שטוענת היא כי העתקה זו נעשתה ע"י גולשת שהתנדבה לנהל את הפורום
אליו הם הועתקו, באופן זמני. אין הנתבעת אחראית, כך לטענתה, באחריות
ישירה או שלוחית למעשי הגולשת וכי יש להטיל אחריות וחבות ישירה למעשה
ההעתקה על המעתיק עצמו ולא עליה.
ההעתקה נעשתה, אמנם, לפורום המתנהל באתר הנתבעת, אך אין עובדה זו
מטילה עליה את האחריות, שכן אין היא אחראית לניהול הפורומים ולתוכנם.
כל שעושה הנתבעת היא העמדת תשתית טכנולוגית לרשות הגולשים ומנהלי
הפורומים.
4. ארוע ההעתקה או ההפרה ארע לפני כניסת חוק זכויות יוצרים 2007 לתוקף.
לפיכך ההכרעה בתובענה זו תעשה על יסוד הוראות חוק זכות יוצרים 1911,
שקדם לו, כאמור בהוראת המעבר שנקבעה בסעיף 78(ג) לחוק החדש.

בתי-המשפט

א 001559/05

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

בפני: כב' השופט נ. ישעיה

1 אין חולק כי אף על פי החוק הישן מ-1911, "אייקונים" הם נכסים ברי הגנה
2 ומקנים לבעליהם או יוצריהם זכויות יוצרים.
3 (ראה סעיף 1(1) וסעיף 35 וכן ע.א. 360/83 סטרוסקי – גלידת ויטמן פד"י מ' (3)
4 (340).
5 מתוכנו של החוק והפרשנות שניתנה להוראותיו הרלוונטיות ע"י בית המשפט
6 העליון עולה, כי אף יצירה, כ"אייקון" (צלמית) המוצגת באתרי אינטרנט
7 שונים ואשר אין לגביה מחלוקת כי פותחה, עוצבה ונוצרה במקורה ע"י
8 התובעת 2, תוך גילוי בקיאות וכשרון אומנותי כזה או אחר, אף יצירה כזו
9 זכאית להגנת חוק זכות יוצרים.

10

11 האם הופרה זכות זו ע"י הנתבעת : 5.
12 העתקת האייקונים, בהם עשו שימוש התובעות בפורום שלהם, לפורומים
13 אחרים של הנתבעת, הוא מעשה המפר את זכויותיו של בעל זכות היוצרים של
14 היצירה (האייקון, במקרה זה), כך עולה בבירור מסעיף 1(2) לחוק משנת 1911.
15 בענין זה יש לדחות טענותיה שלה נתבעת שנועדו להסיר מעצמה את האחריות
16 לתכנים של הפורומים אשר בניהולה.

17

18 עם זאת אין בכך כדי לחייבה, במקרה זה בתשלום פיצויים לתובעות. כך משום
19 שהנתבעת פעלה והסירה את היצירות המפרות, מיד לאחר שנודע לה דבר
20 ההפרה. במצב דברים זה אין מקום להטיל על הנתבעת ו/או מנהלי אתרים או
21 פורומים אחרים באינטרנט, אחריות להפרת זכויות היוצרים של היוצר.

22

23 כלל או נוהל זה, המכונה "נוהל הודעה והסרה", פותח ע"י בתי המשפט במספר
24 מקרים, לנוכח הקשיים שנוצרו עם הופעת ה"אינטרנט" בזירה, ובשל העובדה
25 שהחוק הישן של זכויות יוצרים (מ-1911) לא נתן דעתו ולא התייחס למדיה זו,
26 שלא היתה קיימת כלל באותה עת, וליצירות או תכנים שונים שפורסמו
27 באמצעות האינטרנט, כמו אייקונים, או תכנים כתובים אחרים המעוצבים או

בתי-המשפט

א 001559/05

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

בפני: כב' השופט נ. ישעיה

1 כתובים, מוצגים בפורומים שונים, אשר למנהלי האתרים אין, למעשה, שליטה
2 ומידע על תוכנם.

3 בית המשפט העליון לא נתן עדיין את דעתו בסוגיה זו ולא אישר את הנוהל או
4 הכלל שהתפתח, כאמור לעיל.

5 (ראה: ת.א. 7830/00 כפר סבא בורוכוב – אלישי (פורסם באתר נבו)

6 וכן: 64045/04 תל-אביב – על השולחן מרכז גסטרונומי בע"מ – אורט ישראל
7 בע"מ (פורסם בנבו).

8

9 עם זאת ובכל הכבוד יש, לדעתי, לאמצו במקרה זה.

10 הדברים שרשם בית המשפט בפרשת "על השולחן" לפיהם:

11

12 **"אין הצדקה לחייב באופן גורף בעל אתר שמנוהלים בו פורומים, לבדוק כל**

13 **הודעה והודעה ששולח משתתף בפורום לאתר"**

14 וההנמקה שניתנה ע"י בית המשפט למסקנה זו – מקובלים עלי ואני סומך ידי
15 עליהם.

16

17 משכך מקובלות עלי מסקנות בתי המשפט בעניינים הנ"ל, לפיהן:

18

19 **"מקרה שבו בית המשפט משתכנע כי בעל אתר האינטרנט לא ידע על הפרת**

20 **זכויות היוצרים, וכאשר נודע לו על כך, הסיר את הפרסום המפר סמוך**

21 **להודעה, אין מקום להטיל על בעל האתר אחריות לאותה הפרה".**

22

23 כמובן שאין בכך כדי למנוע מהנפגע (על פי חוק זכויות יוצרים או חוק איסור

24 לשון הרע) להגיש תביעה נגד הגולש שהציג את התוכן המעוול באתר או

25 בפורום כל שהוא, אם זהותו ידועה.

26

27 כאמור, בית המשפט העליון לא נתן דעתו לסוגיה זו ולפיכך אין מדובר בנוהל

28 או בהלכה מחייבת, ואולם חיזוק, או תימוכין לכלל או נוהל זה, ניתן למצוא

בתי-המשפט

א 001559/05

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

בפני: כב' השופט נ. ישעיה

בהוראות סעיף 8 לחוק זכות יוצרים הישן, אשר על פי הוראותיו תוכרע גורלה של התובענה במקרה זה.

8. פטורי מפר תמים מן האחריות לתשלום דמי נזק:

אם הוגש משפט מחמת הפרת זכות יוצרים ביצירה והנתבע טוען שלא ידע מדבר קיומה של זכות יוצרים ביצירה, לא יהא התובע זכאי לכל תרופה משפטית, פרט לקבלת צו מניעה או צו איסור לגבי ההפרה, אם הוכיח הנתבע שבתארים ההפרה לא ידע ולא היה יסוד נאמן לחשוד שקיימת זכות יוצרים ביצירה."

הוראת דין זו נותנת, למעשה, תוקף סטוטורי ל"נוהל" שפותח ע"י בתי המשפט, כאמור לעיל, ומקנה לכלל זה תוקף משמעותי, המבוסס על כוונת המחוקק (משנת 1911) ועל התכלית האמיתית שביקש להשיג באמצעותו. פרסום תכנים שונים באמצעות האינטרנט ע"י גופים או גולשים "אנונימיים", יוצר בהחלט מצבים מעין אלה, היינו הפרת זכויות יוצרים ללא שמנהל האתר או הפורום באינטרנט ידע על כך.

מוצדק, איפוא, לקבוע כי במקרים כאלה לא תוטל אחריות על בעל האתר או הפורום (אלא על הגולש בלבד), אם פעל להסרת התוכן המפר, או המעוול, מהאתר, מיד או תוך זמן סביר, לאחר שנודע לו על כך (ע"י קבלת הודעה מהנפגע בענין זה או בדרך אחרת). (ראה הפרשנות שניתנה לסעיף 8 הנ"ל בע.א. 2312/02 דרוק – דנציגר (פורסם בנבו).

6. מן הכלל אל הפרט:

נסיבותיו של המקרה שבפני מצדיקים, לדעתי, את הפעלת נוהל ה"הודעה וההסרה" הנ"ל, כפי שפותח ונקבע בפסיקה, המתייחס בעיקר לארועים שקדמו לחקיקת חוק זכויות יוצרים החדש.

בתי-המשפט

א 001559/05

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

בפני: כב' השופט נ. ישעיה

1
2 מהנסיבות שהוכחו בפני ומהעדויות השונות עולה כי הנתבעת פעלה במקרה זה
3 בתום לב. דבר העתקת האייקונים שנעשה ע"י מתנדבת, אחת מיני רבות
4 המנהלות פורומים שונים של הנתבעת, לא היה ידוע לה.
5 יתירה מכך: העובדה כי מדובר ביצירות (אייקונים) בעלות זכויות יוצרים, אף
6 לא היתה ידועה.
7 משנודע לנתבעת דבר קיומן של זכויות יוצרים לגבי האייקונים הנדונים, פעלה
8 במהירות להסרתן מאתר ומפורומים אחרים המופיעים בהם.
9 (ראה עדותה של יעל מונטבילסקי עמ' 17 לפרוטוקול).

10
11 עדותה של התובעת 2 בענין זה, לפיה האייקונים המפרים לא הוסרו מיד לאחר
12 הפניה לנתבעת, נשמעה מתחמקת ולא אמינה במיוחד. כך למשל הגיבה ב"לא
13 זוכרת" לקביעה, או שאלה, שהפנה אליה ב"כ הנתבעת: "אני אומר לך
14 שהצלמיות הורדו לפני שהעורך דין שלך שלח מכתב (עמ' 12 לפרוטוקול).
15 תשובה מעין זו, היינו ש"אינה זוכרת" עובדה זו, נשמעת תמוהה ובלתי
16 מהימנה, שהרי בעת שפנתה לעורך דינה ידעה, מן הסתם, או לפחות היה עליה
17 לדעת, כי הצלמיות הוסרו (או לא הוסרו) מהאתר.

18
19 בנסיבות אלה, מעדיף אני את עדותה וגירסתה של יעל מונטבילסקי, שנשמעה
20 החלטית ואמינה, לפיה האייקונים המפרים הוסרו על ידה תוך פחות מ-24
21 שעות מעת פניית התובעת בענין זה. עדותה נשמעה, כאמור, אמינה והיא
22 משקפת את השתלשלות העניינים האמיתית כפי שהתרחשה בפועל.

23
24 סיכומם של דברים:

25 יש מקום, לדעתי, לאמץ, במקרה זה, את כלל ה"הודעה וההסרה" כלפי
26 הנתבעת שפעלה בתום לב וכמתבקש, והסירה מיד עם קבלת הודעה או טרזניה
27 על כך, את ה"יצירה", או התוכן, המפר (שלושת האייקונים) מאתר
28 והפורומים הנוגעים בדבר.

7.

בתי-המשפט

א 001559/05

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

בפני: כב' השופט נ. ישעיה

1

2

משכך אין מקום לחייבה בתשלום פיצוי לתובעות במקרה זה.

3

4

8. תביעת התובעות נדחת.

5

התובעות (שתיהן ביחד וכ"א מהן לחוד) תשלמנה לנתבעת את הוצאות המשפט

6

ושכ"ט עו"ד בסך - 10,000 ₪ בצרוף מע"מ.

7

8

המזכירות תמציא פסק דין זה לבאי כח הצדדים.

9

ניתן היום ב' באב, תשס"ט (23 ביולי 2009) בהעדר הצדדים.

10

11

נ. ישעיה, שופט

12

13

ח.ס.